

СТАНОВИЩЕ

*от проф. д-р Цветана Стоянова, катедра „Управление“, УНСС – София
научна специалност Социално управление,
професионално направление 3.7. Администрация и управление*

Относно: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление: 3.7 „Администрация и управление“, Докторска програма: „Организация и управление извън сферата на материалното производство (мениджмънт на публичната сфера)“

Автор на дисертационния труд: Докторант Елена Александрова Колчева

Тема на дисертационния труд: Използване на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България

Основание за представяне на становището: Участие в състава на научно жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 415/22.02.2024 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград.

1. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният дисертационен труд е с общ обем от 190 стр. От тях 171 страници основен текст и 19 стр. приложения. Структуриран е в увод, три глави, заключение, приноси, използвана литература и приложения. Основният текст съдържа 17 фигури. Използвани са 135 литературни източника.

Актуалност на тематиката

През последните години динамиката в обществено-политическата и социално-икономическа обстановка в страната постепенно предизвикаха обществен интерес към правомощията на полицейските служители и по-конкретно по отношение на използването на физическа сила и помощни средства. Обществото е особено негативно настроено при установяването на случаи, при които прилагането на правомощието е било незаконосъобразно.

В този смисъл проблемът с прилагането на регламентираните, в Закона за Министерството на вътрешните работи (ЗМВР), полицейски правомощия и защита на основните права и свободи на гражданите е много актуален и дава основа за научни приноси, както в теоретичен, така и в практико-приложен аспект.

По структурата на труда

Трудът е добре структуриран – с ясна логика на изложението и балансирано разпределение на текста. Дисертационното изследване е посветено на слабо изучени процеси, явления и обекти в българската наука и практика - същност, правна регламентация и организация на дейността при използване на физическа сила и помощни средства от полицейските органи на Република България, които са предпоставка за нови дискуссионни търсения по разглеждания проблем. Целта е формулирана правилно и е конкретизирана в 5 изследователски задачи.

В първа глава са анализирани основните теоретични аспекти, свързани с дейността на полицейските служители при използването на „физическа сила“ и „помощни средства“. Посочва се, че към настоящия момент в българското законодателство не са регламентирани еднозначни определения за тези две понятия, предвид което е направен всеобхватен анализ на тяхната същност. Той дава основа за определяне на правомощието „Използване на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България“. В Параграф втори на първа глава са описани особеностите в организацията на дейността на полицейските органи при използването на помощни средства, като са посочени подробно характеристиките, предназначението и особеностите им.

Тук мога да посоча умението на авторката да се ориентира сред сложни и взаимно противоречащи си изследователски подходи в правната област, за да открие своята специфична аналитична перспектива, съобразявайки се с множество национални нормативни актове и международни стандарти.

Във втора глава се прави критичен анализ на наредбата за професионалното обучение на служителите от Министерството на вътрешните работи и се дават конкретни препоръки за нейното усъвършенстване. В Параграф трети се разглеждат особеностите на прилагането на физическа сила от Държавна агенция „Национална сигурност“; Националната служба за охрана;

Служба „Военна полиция“; Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“; Изпълнителна агенция по горите; Охранителния състав, извършващ частна охранителна дейност. Главата завършва с обобщения и изводи, относно гарантирането на прозрачност на действията на полицейските органи. Предлага се като превантивна мярка да се използват камери, поставени на униформите на полицейските служители, особено на тези пряко отговорни за опазването на обществения ред и правата на гражданите при провеждането на масови мероприятия.

В трета глава е направено емпирично изследване на използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България. Описана е използваната методика. Посочено е, че използваният изследователски метод е анкетата (структурирано интервю). Анкетирани са 930 респонденти от отдел „Криминална полиция“, отдел „Икономическа полиция“ и „Охранителна полиция“ на ГДНП, което гарантира представителност на изследването и точност на направените изводи. Резултатите потвърждават основната теза на труда за необходимост от извеждане на определения на основни понятия, промени в правната регламентация и подобряване на организацията, свързана с обучението на полицейските служители.

Като цяло дисертационното изследване е посветено на слабо изучени процеси, явления и обекти в българската наука и практика - същност, правна регламентация и организация на дейността при използване на физическа сила и помощни средства от полицейските органи на Република България, които са предпоставка за нови дискуссионни полета и актуалност на разглеждания проблем.

2. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Приемам заявените от докторант Елена Колчева 5 приноса. Считаю, че те са лично дело на дисертанта. Приносите имат научно-приложен характер. Най-силно оценявам предложенията на докторанта за законодателни промени при използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи на РБългария.

3. Оценка на публикациите по дисертацията

По дисертационният труд е представен списък с 3 публикации – 2 статии и 1 глава от учебник. По отношение на количеството публикации, докторантът удовлетворява националните изискванията, по отношение на качеството, всички публикации са в проблемното поле на дисертационното изследване. Написани са коректно и отразяват конкретни аспекти на изследователската работа на докторанта. Те осигуряват достатъчно разпространение на резултатите от изследването сред академичната общност в страната.

4. Оценка на автореферата

Към дисертацията е представен автореферат в обем от 40 страници. Той изцяло съответства на съдържанието на дисертационния труд и представя в синтезиран вид изпълненото от докторанта научно изследване и постигнатите резултати.

Заклучение

Дисертационният труд на докторант Елена Александрова Колчева отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р. България и на Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ "Неофит Рилски".

Темата на дисертацията е актуална и се основава на значителна по обем литература, издържана методология, постигнати научни и научно-приложни резултати с приносен характер, доказана практическата приложимост на предложената методика и като цяло постигнати цели и задачи на изследването.

Докторантката показва отлична теоретична подготовка по проблематиката и демонстрира възможности за успешно провеждане на самостоятелно научно изследване и правилно интерпретиране на резултатите от него.

Всичко това ми дава основание да дам **положителна оценка** на дисертационния труд със заглавие „Използване на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България ” **и да предложи на членовете на уважаемото научно жури да присъдят** на докторант **Елена Колчева образователната и научна степен „доктор”** по професионално направление 3.7. Администрация и управление.

Дата: 15.03.2024

Член на научно жури:

/проф. д-р Цветана Стоянова/

OPINION

**by Prof. Dr. Tsvetana Stoyanova, Department of "Management", UNSS - Sofia
scientific specialty Social Management,
professional direction 3.7. Administration and Management**

Subject: Dissertation work for the award of the educational and scientific degree "doctor" in professional field: 3.7 "Administration and management", Doctoral program: "Organization and management outside the sphere of material production (management of the public sphere)"

Author of the dissertation: Doctoral student Elena Alexandrova Kolcheva

Dissertation topic: Use of physical force and aids by the police authorities in the Republic of Bulgaria

Grounds for presenting the opinion: Participation in the composition of the scientific jury for the defense of the dissertation according to Order no. 415/22. 02. 2024 of the Rector of the "Neofit Rilski" YSU - Blagoevgrad .

1. General characteristics of the presented dissertation work

The presented dissertation has a total volume of 190 pages, of which 171 pages are the main text and 19 pages are appendices. It is structured in an introduction, three chapters , conclusion, contributions, references and appendices. The main text contains 17 figures. 135 literary sources were used.

Actuality of the topic

In recent years, the dynamics of the socio-political and socio-economic situation in the country have gradually caused public interest in the powers of police officers and more specifically in relation to the use of physical force and aids. The society is particularly negative in establishing cases where the application of the power was illegal.

In this sense , the problem of the application of the police powers regulated in the Law on the Ministry of the Interior (Mol) and the protection of the basic rights and

freedoms of citizens is very relevant and provides a basis for scientific contributions, both in theory and in practice. applied aspect.

On the structure of work

The work is well structured - with a clear logic of presentation and a balanced distribution of the text. The dissertation research is dedicated to poorly studied processes, phenomena and objects in Bulgarian science and practice - essence, legal regulation and organization of the activity in the use of physical force and auxiliary means by the police authorities of the Republic of Bulgaria, which are a prerequisite for new discussion searches on the considered issue. The objective is formulated correctly and is specified in 5 research tasks.

In the first chapter, the main theoretical aspects related to the activity of police officers in the use of "physical force" and "aids" are analyzed. It is pointed out that, at the present time, there are no unambiguous definitions for these two concepts regulated in the Bulgarian legislation, in view of which a comprehensive analysis of their essence has been made. It provides a basis for determining the authority "Use of physical force and auxiliary means by the police authorities in the Republic of Bulgaria". In Paragraph two of the first chapter, the peculiarities of the organization of the activities of the police authorities in the use of aids are described, and their characteristics, purpose and features are specified in detail .

Here I can point to the author's ability to navigate among complex and mutually contradictory research approaches in the legal field in order to discover her specific analytical perspective, taking into account numerous national normative acts and international standards.

In the second chapter, a critical analysis is made of the regulation on the professional training of employees of the Ministry of Internal Affairs and specific recommendations are given for its improvement. Paragraph three examines the specifics of the application of physical force by the National Security State Agency; The National Security Service; Military Police Office; General Directorate "Execution of punishments"; Forestry Executive Agency; The security staff performing private security activity. The chapter ends with summaries and conclusions regarding ensuring transparency of the actions of police authorities. As a preventive measure, it is proposed to use cameras

placed on the uniforms of police officers, especially those directly responsible for the protection of public order and the rights of citizens during mass events.

In the third chapter, an empirical study of the use of physical force and aids by the police authorities in the Republic of Bulgaria is made. The methodology used is described. It is indicated that the research method used is the survey (structured interview). 930 respondents from Criminal Police Department, Economic Police Department and Security Police Department were surveyed of GDP, which guarantees the representativeness of the study and the accuracy of the conclusions drawn. The results confirm the main thesis of the work about the need to derive definitions of basic concepts, changes in legal regulation and improvement of the organization related to the training of police officers.

In general, the dissertation research is devoted to poorly studied processes, phenomena and objects in Bulgarian science and practice - essence, legal regulation and organization of the activity in the use of physical force and auxiliary means by the police authorities of the Republic of Bulgaria, which are a prerequisite for new discussion fields and relevance of the problem under consideration.

2. Evaluation of scientific and scientific-applied contributions

I accept the 5 contributions submitted by doctoral student Elena Kolcheva. I consider them to be the personal work of the dissertation student. The contributions have a scientific and applied nature. I highly appreciate the doctoral student's proposals for legislative changes in the use of physical force and aids by the police authorities of the Republic of Bulgaria .

3. Evaluation of dissertation publications

A list of 3 publications - 2 articles and 1 textbook chapter - is presented for the dissertation work. In terms of the quantity of publications, the PhD student satisfies the national requirements, in terms of quality, all publications are in the problem field of the dissertation research. They are written correctly and reflect specific aspects of the doctoral student's research work. They ensure sufficient dissemination of research results among the academic community in the country.

4. Evaluation of the doctoral abstract

The dissertation is accompanied by a 40-page abstract. It fully corresponds to the content of the dissertation and presents in a synthesized form the research carried out by the doctoral student and the results achieved.

Conclusion

The dissertation work of doctoral student Elena Alexandrova Kolcheva meets the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Internal Rules for the Development of the Academic Staff at the Neophyte Rilski University.

The topic of the dissertation is current and is based on a significant volume of literature, proven methodology, achieved scientific and scientific-applied results of a contributing nature, proven practical applicability of the proposed methodology and generally achieved goals and objectives of the research.

The doctoral student shows excellent theoretical training on the issue and demonstrates opportunities to successfully conduct independent scientific research and correctly interpret its results.

All this gives me the reason to give **a positive assessment** of the dissertation entitled " Use of physical force and auxiliary means by the police authorities in the Republic of Bulgaria" **and to propose to the members of the respected scientific jury to award** a doctoral student **Elena Kolcheva the educational and scientific degree "doctor"** in professional direction 3.7. Administration and Management.

Date: 15.03.2024

Member of the scientific jury:

/ Prof. Dr. Tsvetana Stoyanova/